

יביע אומר הר גילה

תרומה | גליון 389

ח' אדר א תשפ"ד
להפצת העלון / הארות / הקדשות
יעקב- 0528445949

זמני היום אופק ירושלים

מוצ"ש ר"ת	מוצ"ש	כניסת שבת
18:41	18:02	17:10

העלון מוקדש לפרומת והצלחת הגאון הגדול הר' בן ציון מוצפי בן סובה שליט"א | נמית בת תקוה | שיראל בת אור | ר' שלמה בן שושנה דיאל בן גולד רעות בת תקוה לע"נ | ר' דוד בן שרה אהרון בן שירין אסתר בת ראושנה. זרע קודש- מתן בן עדינה ושרה בת כרמלה יזנו הנגן- ורד פריחה בת בתיה שיר בת אסתר רות בת רבקה | הצלחת- מתפללי בית כנסת 'יביע אומר' הר גילה אליה שלום בן ברכה אלינו



מורנו ורבנו הלכה למעשה

עפ"י גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
ובנו הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

הלכות הכנות לשבת- א) פדיון הבן שנעשה בערב שבת, אפילו אחר שעבר זמנו, מותר לעשות סעודה בערב שבת לכבוד המצוה. ויעשו הסעודה בבוקר משום כבוד השבת. ואם אפשר טוב לעשות הפדיון בליל ל"א שהוא ליל ששי, ויעשו הסעודה בשמחה ובשירים, כראוי.

וסעודת בר מצוה, ביום מלאת לו"ג שנים ויום אחד, מותר לעשותה בערב שבת, וטוב שיעשנה לפני חצות היום. אבל סעודת סיום מסכת נכון לדחותה לאחר השבת.

ב) לא יהלך אדם בערב שבת יותר משלש פרסאות מתחילת היום, וכן לא יסע בערב שבת יותר משיעור זמן מהלך שלש פרסאות שהם סך הכל שלש שעות ושלושים ושש דקות, מתחילת היום, אלא ישתדל להגיע לבית בעוד היום גדול, שיוכל להכין הוא או בני ביתו צרכי שבת בסעודה כראוי. אלא אם כן הודיעם לפני כן שהוא עומד להגיע בערב שבת, ויכינו עבורו צרכי שבת. [וכל זה כשהוא נמצא במקום יישוב שיוכל להכין שם צרכי שבת, ולשבות שם בבטחה, שאם לא כן מוטב שיבא לביתו].

ג) אסור לעשות מלאכה בערב שבת מתשע שעות ומחצה ולמעלה, (בערך בשעה 20:00 אחה"צ) כדי שיהא פנוי לעסוק בצרכי שבת. וכל העושה מלאכה בזמן הנ"ל אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה לעולם. [ומיהו סחורה ופרקמטיא מותר, בתנאי שיש לו אחרים או בני ביתו שעוסקים בביתו ומכינים כל צרכי השבת]. וחנויות מכולת למאכל ומשתה בכלל צרכי שבת הן, ומותר להם לפתוח גם לאחר הזמן הנ"ל.

ד) מותר לתקן בגדיו וכליו לצורך השבת גם לאחר הזמן הנ"ל. והוא הדין לתקן את בגדי חבירו בחינם, שלא נאסר אלא כשעושה מלאכה להרויח ממון. [וגם כשקובע עצמו עליה. ולכן לעשות מלאכה רק לפי שעה אפילו לצורך חבירו בדרך עראי מותר, אפילו כשנוטל שכר על המלאכה].

ה) מותר לכתוב חידושי תורה כשבאו לו דרך תלמודו. [ומיהו סופרים שכותבים בשכר, אינם רשאים לכתוב לאחר זמן הנ"ל]. ומותר לכתוב אגרת שלומים, וכל מה שמותר בחול המועד או בערב פסח, מותר בערב שבת.

ו) מצוה על כל אדם למשמש בכיסי בגדיו בערב שבת סמוך לחשיכה, שלא יהא בהם דבר מוקצה, ויטלטלנו באיסור. וביותר יש להזהר במקום שאין עירוב ברשות הרבים, שמא ישכח ויוציא החפץ שבכליו ובכיסי בגדיו לרשות הרבים. [א"ה: ולכן הבאים לבית הכנסת עם מעטפה שבתוכה תרומה של כסף לבית הכנסת, (או להבדיל עם קופסת סיגריות) וכדו', בסמוך לחשיכה, לא ישימו אותם לכתחילה בכיס בגדיהם, אלא עדיף שיחזיקו אותם בידם לתזכורת].

טעמו וראו כי טוב ה'

כל יום בבית הכנסת, שחרית בשעה 06:00, מנחה- 20 דק' לפני שקיעה
שעור תורה ותפילת ערבית

ערבית נוספת בשעה 19:00 ולאחריה שעור תורה יומי:

- יום א'- הרב גדעון מזרחי שליט"א- הלכה שולחן ערוך בשעה 21:00 ליקוטי מוהר"ן- עם הרב אהוד דהאן
- יום ב'- הרב גדעון מזרחי שליט"א- הלכה שולחן ערוך
- יום ג'- הרב ניתאי כדורי שליט"א- מוסר בשעה 20:30 גמרא מסכת תענית.
- יום ד'- הרב גדעון מזרחי שליט"א- גמרא מסכת ברכות
- יום ה'- הרב אהוד דהאן שליט"א- פרשת שבוע

עזר תורה, ימים ימי' ימי' פסח 21:00

חברי בית הכנסת 'יביע אומר' מקדמים בברכה את
הרב ניתאי כדורי שליט"א
המתארח עימנו בשבת - להלן זמני תפילות ושעורי התורה

יום שיש	יום שבת
16:50 שיר השירים	07:30 שחרית ודרשה הרב
17:10 מנחה	14:30 תהילים לילדים בבית הכנסת
קבלת שבת ודרשת הרב	15:00 שעור תורה עם הרב בבית הכנסת
ערבית	16:30 מנחה וסעודה שלישית בבית הכנסת
20:00 שעור תורה	17:50 שעור תורה
עם הרב בבית הכנסת	18:00 ערבית ולימוד תנא דבי אליהו

שבת שלום ומבורך

עצות לנפש

צדקה וגמילות חסדים

יצדקה תציל ממות (משלי י, ב) יש עברות שתשובה ויום הכפורים תולים ויסורים ממרקים, בדם מצות הצדקה והחסד תגן בעד החוטא ותשמר עליו מן היסורים, וגם תצילנו מן המות, (ארחות צדיקים, שער התשובה).

יש עוונות אשר התשובה והיסורים תולין, ומיתה ממרקה, ולהעברת הענש בעולם הזה - תועיל תועלת עצומה גמילות חסדים - מלבד שהקרו קצת לו לעולם הבא. (רבנו יונה, משלי טז, ו).

גדול וטוב מכל הסגופים - לעסק בתורה ובגמילות חסדים, ונזהר עוונות יכפר. (הגר"א משלי טז, ו).

גם גור דין שנגזר על האדם ואפילו עם שבועה מתכפר בתורה ובגמילות חסדים (ראש השנה יח, א).

חשובה צדקה שעל ידה נעשה לאדם נסים גלויים (ירושלמי פאה, פ"ח ה"ט).

חשובה צדקה שגם אם נגזר עליו מיתה, הצדקה מבטלת הגזירה (סיפור גמרא שבת קנ"ו, וכן ב"ב, יא).

חשובה צדקה שעל ידה נצול ממות אפילו מבשל בחירה שהוא קשה להנצל ממנו (תוספות בזה"ק בהר, סימן ז).

יעוד הרבה מעלות לצדקה ראה בספרנו "חסדי ישראל".

וכבר כתבתי, שאני בעיני ראיתי אנשים שסבלו מחלי זה של הדאגה והעצבון והדכאון והחרדה, ולקחו על עצמם את מצות הצדקה ופזרו מכספם ביד גדיבה ורחבה למשך תקופה, ונושעו כליל מצרתם.

תפלין ומזוזות מהדרות

מצות מזוזה נקרה היא למאד, וסגלתה מאד לשמר על האדם מפל רע, ולכן אלו הסובלים מחרדות יש להם להזהר ביותר במצוה זו והיגו שלא להסתפק במזוזות "קשרות" בלבד, אלא להקפיד שיהיו מהדרות דוקא שנתקבו על ידי סופר ירא שמים הבקי בהלכות כתיבת מזוזות כראוי.

ובכלל זה לגברים להדר במצות התפלין כנ"ל, ועוד, לשמר על קדשתם שלא להשיח בהם שיחת חלון, ועל אחת כמה וכמה לזהר בהיותם עליו משחוק וקלות ראש.

שמירת שבת כהלכתו

השבת קרויה "מקור הברכה", הבורא ברוך את השבת וקדשהו, ספורים רבים מתהלכים סביב הנישועות הנוראות מעל הטבע ממש שראו אלו שקבלו עליהם לשמר שבת, וכן אלו שכבר שומרים שבת, כשקבלו עליהם להדר בשמירת שבת יותר, ללמד הלכותיה, לקבלה יותר מקדם, ולאחר קצת ביציאתה זכו לראות ישועות ונפלאות מעל הטבע, שכן השבת מקור הברכה.

לכן, זה החפץ חיים לראות טוב, יקח עליו את השבת בכל כחו לשמרו, לקדשו, ולשמח בו, והעקר לזהר ביום שבת מהכעס, והמהמלקת והמריבות, שכן אין לה זלזול באורח כמו פאשר בעל הבית כועס על בני ביתו בנזכחות האורח, שכן אז נעלב האורח למאד בראותו היאך בני הבית רבים בנזכחותו, כן השבת, זהו הרי עלבון גדול לשבת פאשר יש מריבה בבית בנזכחות השבת, ובפרט על שלחן שבת חלילה, ולכן זה המקדש את השבת ומכבדו, זוכה מלבד עשר וכבוד, עוד לרפואת הגוף והנפש, שכן שבת מקור הברכה, להתברך ממנה כל שומריה.

וכבר ערכנו ספר הנקרא "אות ישראל", ובו ספורים רבים ממנו ה"חפץ חיים" שכאשר באו להתברך ממנו, דבר ראשון שהיה מברך לפני שהיה מברך, אם האדם זה המתברך שומר וזהיר בשמירת שבת כראוי, והיה אומר אי אפשר לברך אדם מבלי שיקבל עליו לשמר שבת, וכן זה השומר שיוסיף עוד בשמירת השבת. והיה מנמק את סרובו לברך מבלי תוספת בשמירת שבת, שכן השבת היא "מקור הברכה", ה"מקור" הינו שממנה הברכות, ואם הברכות מסורות ביד השבת דוקא, היאך אם כן אוכל אני לברך "מתחת שלחנה" של השבת ולהעביר ברכות מבלי שהשבת תעמד כמו כן לברך את המתברך, ולכן היה אומר קדם נקבל את אשורה של השבת שהיא מקור הברכה להתברך ממנה זה המתברך, ורק אם השבת מספקת להוריד ברכותיה לזה השומר, רק אז יש מקום שאברך גם אני, ולכן רק פאשר היה המתברך מקבל עליו להתחזק יותר בשמירת השבת, היה החפץ חיים מרעיף ברכותיו עליו.

קריאת שמע שעל המטה

אמרו חז"ל שבקריאת-שמע שקורא האדם קדם שנתו, הקרויה קריאת-שמע שעל המטה [ולא שחיבים לאמרה על המטה דוקא] הורגת מזיקים, ומשמדה רוח רעה מהאדם, והיה הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל אומר, לעתיד, כשיפטר האדם מן העולם ויראה כל-כף הרבה מזיקים שנוצרו מעוונותיו, יאכל את בשרו על אשר בטל מצות קריאת שמע שעל המטה, שכן אז יתברר לו כמה מזיקים לכל להרג ולבטל בקריאת שמע זו, וכמו שכן גלה רבנו האריז"ל.

ולכן החכם, ביין כמה יש בזה של קריאת שמע זו לסלק מהאדם רוח רעה שזה בעצם המזיקים הנוצרים מעוונות האדם, ובקריאת שמע שעל המטה יכול לבטלם ולהשמדם.

ולומר אז גם מזמור "יושב בסתר עליון" (מזמור צא) המסגל להסיר פגעים ורוחות רעות.

זהירות בנטילת ידיים

נטילת ידיים מלבד שמחיבים אנו בה מעקר הדין, עוד הזהירונו חז"ל שמשכן הוא לרוח רעה זה שאינו נוטל ידיים בקומו בבקר משנתו, בקציצת צפרניו, לאחר שהתפנה האדם מצרכיו, ואף בדברים אחרים, וכמו הנוגע במגעליו, הנוגע במקומות המכסים שגופו, וכיצא המונבאים להלכה. שגאם לא נזהר האדם בהם בא לידי פחד וחרדה, ולכן זהר לטל ידיים כהלכה, ובקומו בבקר יטל ידיים ג' פעמים לסרוגין מתוך כלי דוקא.

ובפרט זה שכבר סובל מפחד וחרדה עליו לזהר ביותר בהלכות נטילת ידיים, ולדקדק בהם על פי ההלכה.

זהירות בברכת "אשר יצר"

ידוע דברי הרב המחבר ספר "סדר היום" רבנו משה בן מכיר, שזה המברך ברכת אשר יצר בכונה כראוי, לא יצטרך לא לרופאים ולא לרפואות. ולכן בפרט זה הסובל כבר בנפשו, זהר מאד בברכת אשר יצר לאמרה בכונה כראוי.

הנהגות לשבת- הרב חיים רבי

'אמונה ושבת קודש קשורים זה בזה'

מנוחת הנפש בשבת קדש תלוייה מאד בדרך הגבוהה של אמונה שהכל בידים שמים, כפשוטו ממש, שהכל סבה רוחנית ולא נשמית (מכתב מאליהו ח"ד עמ' 42)

ידוע הפסוק "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך" (דברים ה, ג), ופירש רש"י תחשוב כאילו כל מלאכתך עשויה. זוהי מעלה עצומה ודרגה גבוהה באמונה. בשבת קודש לא לחשוב על כלום, רק על תורה ויראת שמים. ואפילו בתפילת העמידה קצרו לנו חז"ל הקדושים שלא לבקש בקשות של חול כלל. וגם למעשה אסור לבקש בקשות מיוחדות בשבת קודש על פרנסה ורפואה וכיוצא בזה, כי אם תפילות הקבועות כל ימות השנה בלבד (רב פעלים ח"ב סימן מו). נמצא שהמרגיש כן בשבת כאילו הכל עשוי, כפשוטו ממש, זה סימן גדול לאמונה, ואז זוכה למנוחת הנפש.

ועיין בהקדמה לספר תוספת שבת שהקשה על הש"ס (שבת קיט:) האומר שמפני שלא שמרו שבת בא עמלק שנאמר "יצאו מן העם ללקט" (שמות טז, כז) וסמיק ליה "ויבא עמלק" (שם יז, ח). ותמוה מאד, הרי זה לא סמוך, כי

קודם פרשת עמלק כתוב שהיו בלי מים ומשה הכה בסלע ושתו מים בשפע, וכן העיר בזה המהרש"א בח"א שם. ותירץ בספר תוספת שבת שמה שלא היה להם מים זה בגלל השבת שלא שמרו, שאם היו שומרים, היה מים ולא היו מתלוננים, ועמלק לא היה מגיע. וכעת שלא שמרו, אין מים ועמלק בא. נמצא שבגלל השבת בא עמלק, ומים זה תוצאה מחלול שבת, עי"ש בדבריו הנפלאים. ולמדנו מדבריו הקדושים, שעל ידי שמירת שבת כהלכתה "לא חסר כלום". ומכאן שהמעלה הגדולה בשבת לא לחשוב על כלום, כפשוטו ממש. ואז יזכה למנוחת הנפש גם בשבת וגם בחול. וכמאמר המשורר "השמחים בו שמחה משיגים", והלואי שזוכה לכך.

והנה, מדת העצבות רעה מאד ומביאה כל הצרות, וגם ירידה בעבודת ה'. ומזה מגיע דיכאון ויאוש ומרה שחורה. בעל אמונה לעולם אינו בעצבות. אבל צער יתכן שיהיה לו, כי המצטער אינו נגד האמונה, כי הגוף כואב וזה מציאות, וצער הגוף קשה מאד (רש"י ב"מ נא). וכשמגיע שבת קודש צריך לשכוח גם מהצער, ואז זוכה למנוחת הנפש בשלמות, אפילו עשו לו הרדמה מקומת ואינו מרגיש צער כלל, ואשריו. וזו"ל אומרים (שבת קיט:) כל המענג את השבת נוהגים לו משאלות לבו, שנאמר "התענג על ה' ויתן לך משאלות לבך". והתענגו זה ניכר כאשר כל כולו חושב בשבת קודש על ה' יתברך בלבד, והישועה בדרך.

מוקדש להצלחת כל חיילי עם ישראל ומגיני הארץ לרפואת הפצועים והחזרת השבויים

'פניהם איש אל אחיו'

הנשמה טהורה לעד, מה שמתלכלך זה הפסוי של הנשמה, האפן בו היא באה לידי בטוי בפעל.

הכרובים מצבים משני הקצוות של הכפרת. להראות כי עם ישראל מרכב משלוב נגודים.

עם ישראל אינו אחיד. הוא מרכב משנים עשר שבטים.

הוא מרכב מאברהם ויצחק שהיו בעלי מדות הפכיות.

בנגוד לעמים אחרים השני בין בני האדם נובע משנויים האקלים והאפי, בעם ישראל השנויים והרבה גונייות הם מבנים.

עם ישראל נוצר באפן זה שחייבים לכלל נגודים.

אך רק כאשר הנגודים פניהם איש אל אחיו, נוצר אזון.

והיכן שיש אזון, יש אמת והשראת השכינה.

כל בית יהודי הוא עם ישראל בהקטנה. בכל בית יהודי חייב להיות קיום של נגודים. המתחיל בגבר ואשה שתפקידם ותפקודם שונה. ואדרבה, מתוך השני נבנה הבית. כאשר מוצאים את האזון הנכון.

והדרך לפתר את הנגודים היא "ופניהם איש אל אחיו". כאשר כל אחד בא במטרה לעשות טוב לשני.

שבת שלום ומברך
לייעוץ ניתן להתקשר 0523898468.

חושן משפט- הרב יצחק פריי

'משולחן בית הדין'

שאלה: אני שוכר דירה וכעת בעקבות המלחמה, התגלגלה לפתחי הצעה חלומית.

להשכיר שכירות משנה את הדירה שאני שוכר למפנים מן הדרום, ובכסף שאני מקבל אוכל לשכור דירה גדולה יותר. ואפלו שאר בידי עדיף.

האם מתר?

תשובה: בהתייחסו לסגיה זו, ישנם שני נושאים הפלולים בה:

האחד הוא ביגד וביגד המשכיר שלך. והשני ביגד לבין השוכרים ממך.

לגבי החלק הראשון.

אם על פי החוזה ביניכם מתר לך להשכיר את הדירה בשכירות משנה, אזי אין בעיה.

ואם אסור לך על פי החוזה, כמובן שתזדקק להסכמתו.

לגבי הנושא השני.

כל עוד אין מדבר באונאה מעבר לפי שנים ממחיר השכירות, הרי זה מתר.

כמובן בכפוף לך שאין בדבר חלול ה'.

'חסד בשלמות'

חיזוק לנשמה

ירמיהו הנביא התנבא לצדקיהו המלך, שנבוכדנצר מלך בבל יכבוש את ארץ ישראל, יחריב את בית המקדש וייהרגו עשרות אלפי יהודים.

כששמעו זאת ראשי השלטון הם ציוו להשליך את ירמיהו הנביא אל הבור בטענה כי הוא מרפה את ידהם של העם וכל כוונתו רעה ולא טובה. לקחוהו והשליכוהו לבור מלא ביט. שמע זאת טריס המלך ורץ לספר למלך.

כשמע זאת המלך צדקיהו שלח שלושים אנשים אל הבור כדי להעלות חזרה את ירמיהו. לקחו סחבות בלויות, קשרו אותן אחת אל השנייה ויצרו חבל ארוך. זרקו את החבל לבור והעלו את ירמיהו מהבור.

אמר ירמיהו הנביא: "הלוואי והיה לי סולם אחד בו הייתי עולה, במקום החבלים הללו, הקושי היה רב, נחבטתי בקירות הבור, אני עייף ומותש."

אמר הקב"ה: "סולם אתה מבקש? כשם שרחב - סבתא שלך הורידה בחבל מחלון ביתה את שני המרגלים ששלח יהושוע לרגל את הארץ, אף אתה - העלו אותך בחבל..."

לו הייתה סבתך מורידה אותם בסולמות אף אותך היו מעלים בסולמות..." (ירמיהו לח)

רחב עשתה חסד גדול עם המרגלים, היא הצילה אותם ממלך יריחו, החביאה אותם ושלחה אותם לדרכם, חסד עצום... אך לא שלם... הורידה אותם בחבל ולא בסולם...

ברוך ה' אנו עם החסד, בכל פינה ומקום מחפשים לעשות חסד עם האחר, אך האם אנו עושים את החסד בשלמות, מכל הלב או רק כדי לצאת ידי חובה?

כשמגיע אלינו אדם דל אמצעים האם אנו נותנים את הצדקה עם חיוך או מחמיצים פנים?

בורא עולם מנהיג את עולמו מידה כנגד מידה - איך שאתה מתנהג כך יתנהגו איתך.

אם תחייך לאחר הוא יחייך אליך, אם תחמיץ פנים יחמיצו פנים אליך.

אם תעשה חסד בשלמות, עם לב רחב כך גם תקבל - מידה כנגד מידה חסדים בשלמות, מחברך, ממשפחתך.

כשתעשה חסד עם רצון, בכל יכולתך, תקבל כפול ומכופל ממי שאמר והיה העולם...

רונן קרתא

פתרון לחידה משבוע שעבר:

1. על עבד שמסרב להשתחרר נאמר: "רצע אדוניו את אוזנו" א. באיזה אוזן מדובר? ב. מדוע רוצעים דווקא את האוזן? **תשובה:** א. האוזן הימנית. ב. כי האוזן שמעה בהר סיני שאסור לגנוב וכן שישראל עבדים לה.
2. א. מה דינו של שור שנגח והרג אדם? ב. מה הדין אם השור מועד? **תשובה:** השור יומת בסקילה ובשרו אסור באכילה. ב. השור וגם בעליו יומתו.
3. "ואם שור נגח הוא מתמול שלשום" כמה נגיחות הופכות את השור למועד? **תשובה:** שלוש נגיחות, כי שלושה פעמים נחשב לחזקה.
4. מאיזה פסוק לומד רש"י את הכלל: "מום שבך אל תאמר לחברך"? **תשובה:** מהפסוק: "וגר לא תונה... כי גרים הייתם בארץ מצרים."
5. מהיכן לומד רש"י את הכלל: "הבא להרגך השכם להרגו"? **תשובה:** מהפסוק: "אם במחתרת ימצא הגנב" (כ"ב, א)

חידה

1. "וכי יריבון אנשים והכה איש את רעהו ונפל למשכב" פרט אילו תשלומים על המכה לשלם.
2. מאיזה פסוק לומד רש"י את הכלל: "מום שבך אל תאמר לחברך"?
3. ממה למדים שהקב"ה לא מקפח שכר כל בריה?
4. מהיכן לומד רש"י את הכלל: "הבא להרגך השכם להרגו"?
5. א. מאילו פירות חייבים להביא ביכורים? ב. האם פירות שביעית חייבים במצוות ביכורים?

חברי הקהילה שואלים

מה צריך לכוון בפסוק פותח את ידך ומה הדין כשלא כיוון?

תקנו לנו רבותינו לומר את מזמור "תהילה לדוד" שלוש פעמים ביום משני טעמים, האחד מפני שהוא מסודר על פי סדר האותיות, וזה שבח גדול מאד שמשבח את ה' בכל אותיות התורה, ורק אות נון חסרה בו כי היא רומזת על נפילה ח"ו, וסמכה דוד באות סמך, סומך ה' לכל הנופלים, וטעם נוסף כי כתוב בו את הפסוק "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון" שבו נמצא הסוד של האמונה והבטחון בה' יתברך שהוא זן ומפרנס לכל, ובו טמונה עבודת ה' של האדם, כי אם יודע שה' זן ומפרנס, אזי יכול ללמוד ולהתפלל

וברוך וימלך שבקדושה, אמנם אחר שסיים ברכת ישתבח קודם יוצר, אף שגם בזה אין להפסיק שהרי אמרו רבותינו על הפסוק מי האיש הירא ורך הלבב וכו' שזה אדם שמפחד לצאת למלחמה מחמת העברות שבידו, ואחת מהם שדיבר בין ישתבח ליוצר, מכל מקום מותר לדבר שם דברי קדושה שאם הוא אחרי ישתבח יאמר כל נוסח הקדושה וכו' ושאר דברים שבקדושה, ולכן היה מקום להתיר לומר שם דברי תורה.

מכל מקום הדבר הנכון שיתפלל ביחד עם הציבור, ואם הקדים אותם, אז יקרא בספר בלי להוציא מפיו.

בנחת כי יודע שפרנסתו מאת הבורא יתברך, ולכן צריך לכוון בזה מאד לפחות בפשט הדבר שה' מכן המזון והפרנסה לכל אחד ואחד, ואמרו רבותינו שמי שאומר זה הרי הוא בן העולם הבא.

לכן מי שלא כיוון, אם לא התחיל המזמור הבא, יחזור לפסוק פותח את ידך ויקרא אותו בכוונה, ואם נזכר לאחר מכן, יחזור ויקרא רק פסוק זה בין מזמור למזמור. (ילקוט יוסף תפילה)

מי שסיים פסוקי דזמרה והציבור מתעכבים האם יכול לקרוא תהלים?

בתוך פסוקי דזמרה אסור להפסיק גם לצרכי מצווה, חת מעניית אמן של ברכות או קדישים, ועניית קדוש

לאורם נלך - חכמי ישראל

בתאריך י"ג אדר חל יום פטירת רבי יהודה החסיד זצוק"ל

מרבנותינו הראשונים

לפני למעלה משמונה מאות שנה זרחה שמשו, של מי שהאיר את העולם כולו בתורתו, הוא הרב החסיד הגדול מגדולי רבותינו הראשונים, רבנו יהודה החסיד זי"ע.

רבנו נולד בשפירא שבגרמניה, בשנת ד' אלפים תתק"י למשפחה מיוחסת דור אחר דור, אביו היה רבי שמואל החסיד, וסבו רבי קלונימוס הזקן ממגנצא.

השמים פתוחים - לידתו של רבנו - על אודות לידתו של רבנו מסופר מעשה, רבי שמואל החסיד אביו של רבנו, הלך בדרך ושני אנשים לוו אותו, נשא רבי שמואל את עיניו לשמים, ונדמה לו שראה את השמים פתוח והיא שעת רצון, באותה השעה אמר לבני לוותיו, עתה תוכלו לבקש כל אחד בקשה אחת מהבורא, וימלא לו את בקשתו, האחד בקש בנים והאחד עושר ורבי שמואל בקש זרע כמותו בתורה ויראת שמים, ואחרי הדברים האלה נולדו לו ר' אברהם ורבינו יהודה החסיד.

עוד בהיותו ברחם אימו נועד לגדולות, האגדה מספרת כי בהיות אמו מעוברת, עברה פעם אחת ליד בית הכנסת בווימיזא, ובאה עגלה מולה מבלי מקום לנטות ולפנות ימין או שמאל, אז נעשה לה נס והוסר הקיר לאחור וקיר בית הכנסת פינה לה מקום להגן עליה, ועל הקדוש שעתיד לצאת ממנה.

ילדותו של רבנו - על תקופת ילדותו ונערותו מסופר, כי עד שהיה רבינו כבן שמונה עשרה שנה, לא ידע עוד שום דבר, ואפילו להתפלל שחירת וערבית, והיה כעם הארץ לגמרי, והיה עושה מעשי נערות ושובבות גדולים, עד שפעם אחת בהיות אביו הגדול מוסר שיעור בבית המדרש, היה בנו משחק במשחק החיצים, ורץ לתוך בית המדרש היכן שאביו מוסר השיעור, עד שכעסו התלמידים מאד, ואמרו לרבם אתה ואביך ואבות אבותיך כולכם הייתם גדולים בתורה, ואיך תגדל בן להיות פרא אדם, אז קרא אביו לבנו ואמר לו: יהודה בני, התרצה ללמוד? השיב לו, כן. אמר לו בא ואנסה אותך אם תצליח אם לא, והעלה אותו אל בית מדרשו והושיבו אצלו, וגם אחיו רבי אברהם ישב אצלו, והזכיר אביו שם אחד ונתמלא בית המדרש כולו אורה, ורבי אברהם אחיו נתן עיניו למטה בקרקע, ורבנו לא קם ולא זע, וכשראה אביו שבנו הקטן לא נזדעזע, הזכיר עוד שם אחד, ולא היה עוד כח ברבי אברהם לראות האורה, ועטה עצמו בבגד אביו, ורבנו נתן עיניו בקרקע, אז אמר אביו, אברהם בני, השעה מוצלחת לאחיק יהודה, ודע שאתה תהיה ראש ישיבה כל ימך אבל אחיק יהודה יהיה יודע מה למעלה ומה למטה ואין נעלם ממנו ויהיה בעל שם, ומאותו יום והלאה למד רבנו ושימש לאביו עד שנעשה גדול בתורה ובמעשים טובים ומסר לו אביו מתורתו בפשט ובסוד מה שקיבל מאבותיו ומרביתו.

תלמידיו - רבנו הגדול עבד את הבורא ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, למען הרבות כבוד שמים, לימודו היה דקות בבורא יתברך, ללמוד על מנת לקיים לשמור ולעשות, באמת צרופה, ומבאר זו השקה לכל הבאים לשאוב מי תורתו, רבנו העמיד תלמידים גדולי עולם, מהם: בעל אור זרוע, רבי אלעזר מורמיזא בעל הרקח, רבי משה מקוצי בעל הסמ"ג ועוד.

חשיבות התפילה אצל רבנו - רבי יהודה החסיד הביא מעשה, שהיה רב גדול אחד מובהק לרבים, שהיה גוער בבית הכנסת על שהיו מאריכים בברכות, שהיה בדעתו למהר ללימוד, ונענש על זה בעולם האמת, ואמר מי שהיה רגיל להתפלל בעולם הזה עם הציבור בוקר וערב, ולא דיבר דברים בטלים, וחסא בשאר דברים והביאוהו לגיהנם והגיע זמן תפלה, אם יהיה בגיהנם איך יתכן שיתפלל שם הרי יש שם סרחון אש וגפרית אלא יוציאוהו ויתפלל, אבל אם דבר דברים ולא כיבד התפילה, לא יוציאוהו מגיהנם.

כוונת הלב בתורה ומצוות - כך אמר רבנו הגדול, כל דבר מצוה שאדם יכול לעשות יעשה, וכל דבר שאינו מצליח ולא עולה בידו לעשות, יחשוב וירצה בכל ליבו לעשותו, ונחשב לו שעשה כמאמר חז"ל, שמחשבה טובה מצרפה למעשה, והביא מעשה שהיה באדם אחד שהיה רועה בהמות ולא היה יודע להתפלל, וכל יום היה אומר: רבש"ע גלוי וידוע לפניך שאלו היה לך בהמות ונותנם לי לשומרם, לכל אני

שומר בשכר ולך הייתי שומר בחינם, כי אני אוהב אותך, פעם אחת היה הולך ת"ח אחד לדרוכו ומצא את הרועה שכן היה מתפלל, אמר לו שוטה אל תתפלל כך, אמר הרועה אליו האיך אתפלל, מיד למד לו הת"ח סדר ברכות וקר"ש ותפלה, לאחר שהלך הת"ח שכה הרועה כל מה שלימד לו ולא התפלל וגם מה שהיה רגיל לומר היה ירא לומר מפני שאותו צדיק מנע ממנו, ראה אותו ת"ח בחלום הלילה שהיו אומרים לו אם לא תאמר לו שיאמר מה שהיה רגיל לומר קודם שבאת אליו, תדע שתענש על זה קשות, כי גזלת לי אחד מן העוה"ב, מיד הלך ואמר לו מה אתה מתפלל אמר לו לא כלום כי שכחתי מה שלמדתי, וגם אמרת לי שלא לומר מה שהייתי רגיל, אמר החכם כך וכך בא אלי בחלום אמרו מה שהייתי רגיל לומר.

פטירת רבנו - בשנת ד' אלפים תתקע"ז, חלה רבנו את חליו האחרון, מסופר כי ברגשבורג הוכרחו להעביר כל מת בהולכים אותו למקום קבורתו דרך שער העיר, ותלו הנכרים פעמון על השער וכאשר העבירו את המת צלצל הפעמון כמנהג הנכרים וכאשר חלה רבנו אמר אם אני בן עוה"ב יפול השער הזה אחרי מותי, וכאשר הובילו את מטתו דרך השער הנזכר מירר השוער לעשות כהרגלו ונפל השער עם הפעמון ונהרג השוער, אז אמרו כולם ידענו כי קדוש היה בחייו ובמותו, גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם.

רבנו שאיר אחריו כתבי קודש מחיבוריו, המפורסם בספריו הוא ספר חסידים, עוד כתב ספר גימטריאות, ספר גן בושם ועוד, ומחידושו עוד בספרי תלמידיו הראשונים, זכותו תגן עליו ועל כל ישראל אחינו, אמן. (מקורות: תולדות רבי יהודה החסיד, הלילאל קדישא)

בעל נפלאות:

מעשה בשני טיחים, שעבדו אצל יהודי אחד, וראו שיש לו בחדר העליה הרבה מעות, הם גנבו ביחד את המעות בלילה, והאחד הרג את השני בכדי שיוכל לקחת לעצמו את כל הגניבה, בבוקר מצאו את הנרצח ברחוב היהודים, הנוצרים כמובן ראו כאשמים את היהודים, ורצו להתנפל עליהם ולערוך פוגרום כדרכם הרעה בלא דין ובלא משפט, רבנו הלך מיד אל אנשי מועצת העיר וביקש מהם בנחת שאחרי שאין בדעתם בוודאי לעשות משפט קשה בכעס ושלא בצדק, לכן ירשו לו למצוא את הרוצח, ומיד נסגרו כל שערי העיר, רבנו שהיה איש מופת, החיה את הנרצח על ידי קמיע, ומיד מצא בתוך ההמון הרב את הרוצח שנשפט למות, והנרצח החי נפל מת לארץ כאשר לקח רבנו ממנו את הקמיע.

עוד מסופר **מעשה** בדוכס אחד בימי רבנו, שלא עשה שום דבר, בלי שנועץ ברבנו, פעם אחת בא המלך פילופ השני לרענשיבורג, וביקש מהדוכס שיצא עמו במלחמתו להיות בעזרו, והשיב לו שרוצה להמלך עם יהודי אחד הדר בכאן שהוא יודע עתידות, ויגיד לו אם ינצח או לא, ושלח הדוכס לקרוא את רבנו, ושאל אותו אם יצא למלחמה עם המלך, ורבנו השיב לו שלא יצא עתה כי תפול לפני אויביך, וסיפר הדוכס למלך את דברי היהודי, ושלכן לא ילך אתו, אבל המלך הרשע לא שם לב לדברי היהודי ויצא למלחמה, וצוה לדוכס לומר ליהודי כי באם ישוב מן המלחמה בשלום יהרוג אותו הראשון, כשהודיע הדוכס את דברי המלך לרבנו, אמר לו רבנו לומר למלך, כי באם יצא בתוך ג' ימים למלחמה יוכל אחרי שובו בשלום לעשות עמו כחפצו, המלך יצא למלחמה ונפל הוא ועמו לפני אויביו ורבנו שמח במפלתו, באבוד רשעים רינה.

רבות פעמים קנאו בו ההגמונים, ובקשו להרוג אותו, וה' יתברך שומרו מכל רע, מעשה היה בהגמון אחד מזאלצבורג, ששמע את גדלו של רבנו בין הגוים, ולא יכל בקנאתו הגדולה להכיל זאת, נסע לרענשיבורג עם עוזריו, ובא לבית רבנו עם סכין טמון במנעלו, ורצה לדקרו בו, בבואו אל בית רבנו שאל לו לשלום וביקש ממנו להראות לו נפלאותיו, ויענהו רבנו כן אעשה, הביא אותו לחדרו ואמר לו תוציא ראשך מהחלון החוצה ותראה נפלאות, עשה ההגמון כן ולא יכול להוציא ראשו משם, כשראה שמתחיל להחנק ביקש מאת רבנו להצילו מן המות, וישבע לו כי אם כה יעשה אז ישיב את כל היהודים אשר גרש מעירו, אז הסכים לו רבנו ויפטרנהו לשלום ובשובו לביתו קיים את דבריו ואחרי כמה ימים התגייר.